

UZNESENIE RADY VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY PRE NÁRODNOSTNÉ MENŠINY

č. 21
z 21. januára 2026

TÝKAJÚCE SA KOMORY NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN

k prijatiu novely Trestného zákona

Komora národnostných menšín Rady vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

A. vyjadruje znepokojenie

- A.1 nad nedávno prijatým zákonom č. 416/2025 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Trestný zákon, ktorý vyhlasuje spochybňovanie alebo verejné popieranie povojnového usporiadania a jeho právnych základov za trestný čin.

B. sa domnieva, že

- B.1 novela sa dotýka historických otázok, ktoré sú súčasťou minulosti a identity viacerých národnostných komunít žijúcich na Slovensku,
- B.2 v období po druhej svetovej vojne sa rôzne komunity ocitli v rôznych formách znevýhodnenia a tieto opatrenia mali nielen pamäťové, ale aj pretrvávajúce právne dôsledky, ktoré v niektorých prípadoch zasahujú jednotlivcov a rodiny dodnes,
- B.3 je mimoriadne dôležité, aby diskusia o týchto témach prebiehala slobodne, otvorene a bez trestnoprávných hrozieb, lebo základom demokratickej spoločnosti je otvorený dialóg, vzájomný rešpekt k historickým skúsenostiam a ochrana práv národnostných komunít.

C. zdôrazňuje, že

- C.1 sloboda prejavu a sloboda vedeckého bádania sú základnými hodnotami všetkých národnostných komunít,
- C.2 kriminalizácia diskusie o historických udalostiach bráni spoločenskému dialógu,
- C.3 spracovanie historických skúseností je možné len v podmienkach otvorenej a slobodnej diskusie,
- C.4 zrýchlené legislatívne konanie neposkytuje dostatočný priestor na spoločenský dialóg a odborné pripomienky dotknutých komunít pri citlivých témach.

D. vyzýva

- D.1 vládu Slovenskej republiky a Národnú radu Slovenskej republiky
 - a. prehodnotiť novelu Trestného zákona so zreteľom na jej dopad na práva národnostných komunít a slobodu prejavu,
 - b. zabezpečiť, aby spoločenská a vedecká diskusia o historických otázkach nebola spojená s trestnoprávnymi následkami,
 - c. umožniť zástupcom národnostných komunít plnohodnotne sa zúčastňovať na príprave právnych predpisov, ktoré sa ich týkajú.

Uznesenie bolo prijaté Komorou národnostných menšín ako reprezentatívne stanovisko pomerom hlasov dvadsať členov za, žiadny člen proti, dvaja členovia sa zdržali. Zo zástupcov za ústredné orgány štátnej správy hlasovali za prijatie uznesenia traja členovia, proti bolo sedem členov a jeden člen sa zdržal hlasovania.